

Ksenija Prunkova:

Pet bratcev v stroku.

(Po Andersenu.)

Pet mladih grahkov je živelo skupaj v stroku. Grahki so bili zeleni, strok je bil zelen, in radi tega so mislili, da je ves svet zelen — saj je bilo to čisto naravno! Strok je rasel, tudi grahki so rasli. Rasli so obenem s svojim domom in so sedeli lepo v ravni vrsti. Solnce je obsevalo strok in ga je grelo, dež ga je rosil, da je postal prozoren. Tako prijetno je bilo tam notri: podnevi svetlo, ponoči temno, kakor se spodobi. Grahki pa so postali od večnega sedenja debeli in zamišljeni.

»Ali bomo morali vedno sedeti tu notri?« je vprašal eden izmed njih. »Saj sem že ves trd od večnega sedenja. Menda je vendar izven našega doma še kaj. Vse se mi tako zdi!«

In so minuli tedni. Grahki so postali rumeni, in tudi strok je postal rumen. »Cel svet postaja rumen,« so dejali, in to je bilo spet čisto naravno.

Lepega dne so začutili, da se je strok silno stresel. Odtrgala ga je človeška roka, in z drugimi tovariši je zdrknil v žep nekega dečka. »Zdaj bomo kmalu prišli ven, v svet,« so dejali grahki in so čakali na ta veliki dogodek.

»Rad bi vedel, kateri izmed nas bo prišel najbolj daleč,« je rekel najmanjši grahek. »No, saj se bo kmalu izkazalo.«

»Zgodi naj se, kakor je usojeno,« je dejal največji.

Hrrrsk! je počil strok, in vseh petero grahkov se je prikotalilo na beli dan, na zlato solnce. Ležali so v otroški roki. Držal jih je majhen dečko in je dejal: »Joj! Kot nalašč bodo za mojo puško!« — In takoj je vtaknil vanjo enega izmed grahkov in ga je izstrelil. »Zdaj letim v daljni svet. Lovi me, kdor me more!« s temi besedami je izginil prvi.

»Naravnost do solnca švigнем!« je dejal drugi in že ga ni bilo.

»Upajva, da dobiva mehko ležišče, kamor prideva,« sta dejala druga dva, ki sta bila bolj lene sorte in sta se zvalila na tla, preden sta prišla v puško. Pa sta vseeno morala vanjo.

»Zgodi naj se, kakor je usojeno!« je dejal zadnji, ko ga je deček izstrelil v zrak. Priletel je naravnost v špranjo pod oknom podstrešne izbe, in rahla prst in mah sta ga objela. Tam je obležal dobro skrit, vendar ga ljubi Bog ni pozabil.

»Zgodi naj se, kakor je usojeno!« je dejal vdano.

V podstrešni izbi je živela ubožna žena, ki je ni bilo čez dan doma, čistila je drugod peči in sekala drva in opravljala druga težka dela, kajti bila je pridna. Pri vsej svoji delavnosti pa je bila še vedno revna. Doma v izbi je ležala poldorasla edina hčerka, ki je bila kot voščena rožica. Bolehala je že vse leto in ni mogla ne živeti ne umreti.

»K svoji mali sestrici bo šla v nebesa,« je dejala uboga žena. »Ko sem imela še obe hčerki, sem ju težko preživljala. Ljubi Bog si je pa razdelil z mano in je vzel eno k sebi. Tako rada bi obdržala to, ki mi je ostala; toda on ne mara, da bi bili ločeni, in mi bo tudi to vzel.«

Vendar je bolno dekletce ostalo. Ležalo je tiho in potrpežljivo ves božji dan, ko je bila mati na delu.

Prišla je pomlad, in nekega jutra na vse zgodaj, preden je šla mati na delo, je odprla okno, da bi prišlo solnce in sveži zrak do bolne hčerke. Dekletce ji je sledilo z očmi.

»Nekaj zelenega gleda skozi okno! Kaj pa je to?« je vprašala. »V vetru se ziblje.«

»Glej,« je dejala mati, »res! To je majhen grahek, ki je prirasel iz špranje. Kako je neki prišel k nam? Zdaj imaš vrtiček pod svojim oknom.«

Posteljo z bolnim dekletcem je mati primaknila bližje okna, da bi deklica lažje opazovala, kako se rastlinica razvija, nato je pa šla za svojim delom.

»Mamica, mislim, da bom ozdravela,« je dejala deklica zvečer. »Solnce je bilo danes prav posebno toplo. Le poglej, kako je grahek zrasel. Tudi jaz še

lahko postanem krepka in pridem iz postelje na zlato solnce.«

»Bog daj!« je vzdihnila mati, a verjela ni. Vendar je dala zeleni rastlinici, ki je pričarala bolni hčerki tako vesele misli, malo oporo, da bi je veter ne zlomil. Tudi nitko je razpredla čez okno, da bi vejica imela oporo in bi se imela česa oprijemati, če bi hotela plezati navzgor. In to je rastlinica tudi storila. Vsak dan se je lahko opazilo, kako je postajala večja in večja.

»Celo popje poganja!« je zaklicala mati nekega jutra. In tedaj sta vzknila tudi v njenem srcu vera in upanje, da ji bo bolna hčerka ozdravela. Opažala je, da je dekletce v zadnjem času govorilo živahneje, da se je danes zjutraj dvignilo samo in da je zdaj sedelo s svetlimi očmi v postelji in gledalo na vrčiček, ki je vzrasel iz enega edinega grahka.

Teden za tem je mala bolnica že lahko vstala za kratko urico. Vsa srečna je sedela na toplem solncu. Okno je bilo na stežaj odprto, in od zunaj je pokimaval grahek, ves v belem in rožnatem cvetju. Sklonila se je deklica in poljubila nežne listke.

»Sam ljubi Bog ga je posadil in mu dal rasti, da bi upali in verovali v njegovo usmiljenost,« je dejala mati ter je poljubila ljubljeno dete in se je nasmehnila grahku, kot bi bil to božji sel ...

Kaj so pa doživeli drugi grahki?

No — oni, ki je poletel v daljni svet in ki je tako ponosno zaklical: Lovi me, kdor me more! je padel v žleb. Kavsnil je po njem golob, tako da je ležal v golobovem želodčku kot nekdanj Jona v somu. — Lena dva grahka sta prišla prav tako daleč. Snedli so ju golobje, in sta tako vsaj še nekomu koristila. Četrti grahek pa, oni, ki mu je bilo solnce ravno še dovolj dobro za bivališče, ta je padel v žleb, ležal tam dneve in tedne v umazani vodi in se silno napel.

»Kako lepo debel postajam,« je dejal. »Tako se mi zdi, da bom še počil. Več ne doseže noben grahek in tudi še nikdar ni dosegel. Jaz sem najjimenitnejši izmed vseh petero bratcev v stroku.« In žleb mu je tudi to potrdil.

Pri podstrešnem oknu pa je stalo dekletce s svetlimi očmi, z zdravimi, rdečimi lici. Sklenilo je drobni roki čez cvetoči grahek in se zahvalilo Bogu za ta dar.

»Ta grahek je še imenitnejši,« — je važno dejal žleb.

Jan Fr. Hruška — Jožef Gruden:

Štorklja in krokar.

Bilo je v jeseni. Na odda jenem ribniku tik gozda so se izpreletavale jate povodnih ptic in posvetovale o pripravah na pot v južne dežele.

Na širni gladini so plavale in čebljale divje race, liske in povodne kokoši. Na produ kraj ločja je stala družina štorkelj. Zamišljene so bile tako globoko, da se niti genile niso.

Tedaj se je mimo prizibal krokar, ki je oprezoval ob robu ribnika. Ko je videl zamišljene štorklje, je vprašal: »Zakaj ste tako zamišljene?«

»Premišljujemo o težkih dneh, ki nas čakajo,« je odgovorila stara štorklja. »Odpraviti se nam bo treba na daljno pot: daleč tjakaj za morje.«

»Kaj na pot se odpravljate?« vpraša krokar. »Čemu o tem tako premišljevat? Saj je tu dovolj živeža! V ločju je žab, glist, črvov v izobilju!«

»Preden gremo na pot, ne uživamo rade veliko, razen kolikor je treba za silo.«

»Kaj post za na pot?« To ni hotelo krokarju v glavo. »Sreča, da mi ni treba z vami; jaz nisem vnet za post.«

Pa kakor da posluša samo na pol ušesa, mu razlaga štorklja naprej: »Daleč gre naša pot. Utrudljiva je in nevarna, ker preže od vseh strani sovražniki na nas. Zato je pa treba, da gremo čvrste na telesu in čile na duhu odtod.«

»Pa hočete to doseči s stradanjem?« se posmehljivo zakrohota krokar.

»O nikakor ne s stradanjem, ampak z zatajevanjem samega sebe!« ga zavrne štorklja. »Velika dela se rode iz skromnosti, nikakor pa ne iz razkošnosti in obilosti!«